

Černíková, Helena, *Uherská politika Habsburků v 15.století*

Diplomová práce, FFUK, Ústav světových dějin, 2006, s.122 + přílohy

Autorka předkládané diplomové práce si předsevzala za úkol osvětlit úsilí Habsburků získat svatoštěpánskou korunu, a to především v pozdějším období vlády císaře Fridricha III. (1440-1493), kdy byl po nečekané smrti Ladislava Pohrobka zvolen v Uhrách králem Matyáš Korvín, pocházející z řad domácí šlechty.

Vzhledem k takto koncipovanému obsahu rozdělila diplomantka svoji práci do tří kapitol. V první *Cesta habsburské dynastie na uherský trůn* nastínila mocenský vzestup rodu Habsburků od jeho známých počátků až k Albrechtu II. a jeho synu Ladislavu Pohrobkovi, kteří se jako první příslušníci dynastie stali uherskými králi. Ve druhé kapitole *Zápas Fridricha III. o uznání nároku na uherský trůn 1458 – 1490* se zabývala snahami císaře Fridricha III. obhájit uherské dědictví po Ladislavu Pohrobkovi, jež ho přivedly do dlouholetého konfliktu s Matyášem Korvínem. Spor o uherskou korunu a nenaplněné Korvínovy ambice být zvolen králem v říši vedly v konečném výsledku k dobytí Štýrska a Rakous Uhry a vyvrcholily obsazením samotné Vídně, kterou musel císař opustit. V té době dosáhl na druhé straně velkého úspěchu říšskou volbou Maximiliána I., který se po návratu do říše z Nizozemí a především po smrti Matyáše Korvína roku 1490 stal protagonistou zápasu o navrácení dědičných zemí Habsburkům a získání svatoštěpánské koruny. Toto období do uzavření prešpurské smlouvy roku 1491 sleduje Helena Černíková ve třetí kapitole své práce nazvané *Vojenské řešení uherské otázky v letech 1490 – 1492*.

Na základě studia pramenných edicí a rozsáhlé cizojazyčné literatury pojednala autorka zvolené téma v širším kontextu. Ten byl určen jednak měnící se vnitropolitickou situací v samotných Uhrách, ale také v dědičných zemích a v říši, jednak mezinárodně politickými poměry, v nichž se jako určující mocenský faktor jevíli vedle členů habsburské dynastie a Matyáše Korvína především Jagellonci jako významní rivalové Habsburků ve snaze o ovládnutí střední Evropy, papežská kurie a také osmanští Turci, jejichž výboje stále více zasahovaly k hranicím uherského království i habsburských držav. Zvláštní pozornost věnovala Černíková smlouvám, které Habsburkové uzavřeli s uherskými králi v Šoproni (s Matyášem Korvínem, 1463) a v Prešpurku (s Vladislavem II. Jagellonským, 1491) a které jim jistým způsobem ponechávali naději, že by v budoucnu mohli dosáhnout na vytouženou vládu v Uhrách.

Diplomantka zvládla zpracování vybraného tématu po obsahové, stylistické i jazykové stránce na solidní úrovni. Za pochvalu stojí také pečlivě provedený poznámkový aparát s mnoha potřebnými vysvětlujícími nebo biografickými poznámkami. Přesto bych autorce doporučovala – bude-li se dále zabývat tímto tématem -, aby zvážila zestručnění úvodních pasáží, které se zabývají osudy Habsburků před jejich nástupem na uherský trůn. Na druhé straně by bylo možné práci prohloubit například srovnáním textu a důsledků šoproňské a přešpurské smlouvy.

Předloženou diplomovou práci Heleny Černíkové považuji za zdařilou, doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako *ryšorou*

Zároveň doporučuji komisi zvážit možnost uznání této práce jako podkladu k rigorózní zkoušce.

Praha, 18.ledna 2007

Dana Picková

Doc. PhDr. Dana Picková, CSc.

vedoucí diplomové práce